

NR. 7-8 (308-309)

octombrie 2019

Fondat în 1999

PUBLICAȚIE A ACADEMIEI DE STUDII ECONOMICE DIN MOLDOVA ȘI A ASOCIAȚIEI ECONOMIȘTILOR

Curierul Economic

ZIUA ASEM

VOCEA TA CONTEAZĂ! MICROFONUL LIBER PENTRU STUDENȚI

De Ziua Academiei de Studii Economice din Moldova, 25 septembrie, în scuarul sculpturii "Per Aspera, ad Astra", atmosfera de sărbătoare a fost la ordinea zilei, iar mica scenă le-a aparținut în totalitate tinerilor.

La iarbă verde și muzică bună, toată lumea a scris câte un mesaj de felicitare și s-au fotografiat la standurile special amenajate.

Tineri, frumoși și liberi în exprimare, studenții au felicitat Aca-

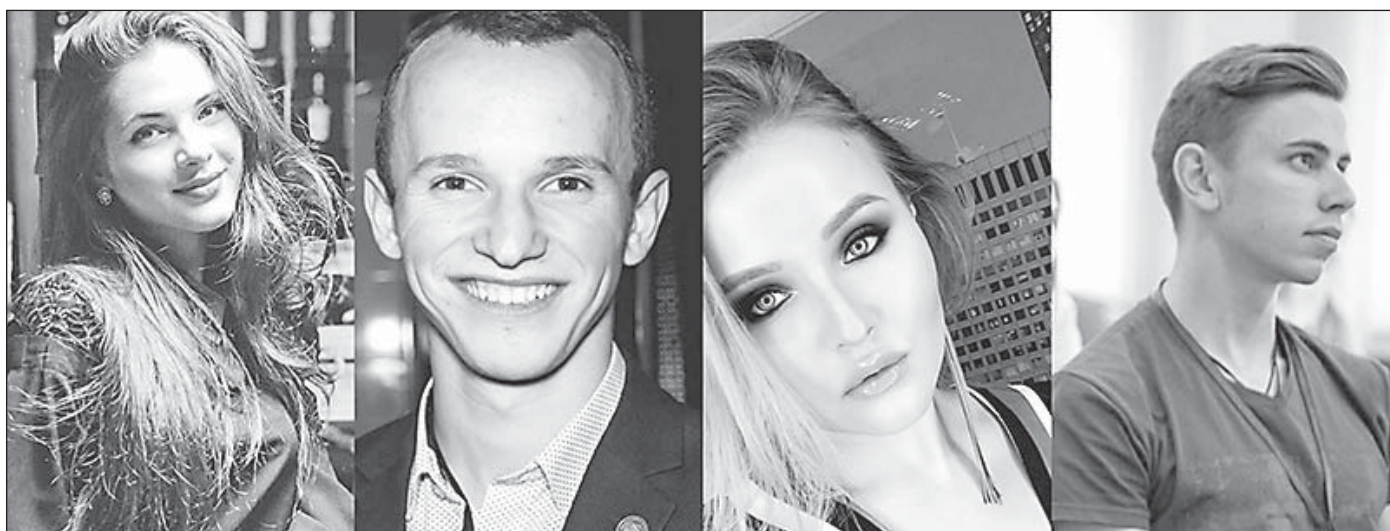
demia, au ținut discursuri de ce au ales ASEM, au recitat poezii, au cântat și au încins o horă de zile mari.

Studenții au avut și unele doleanțe față de administrație, și anume să fie extinse pauzele și Wi-fi mai rapid.

Curajoși s-au dovedit a fi studenții străini, care își fac studiile la ASEM, veniți din India și Azerbaidjan. Aceștia au adresat mesaje de felicitare, fiind mândri că fac și ei parte din marea familie ASEM.

Fiecare dintre tinerii care au avut ceva de spus au primit câte un cadou, un magnețel cu sloganul evenimentului.

Patru studenți de la ASEM sunt beneficiari ai Bursei Republicii, Guvernului și Președintelui

În scopul susținerii studenților din instituțiile de învățământ superior de specialitate, care obțin performanțe academice deosebite și participă la activități de cercetare științifică și la viața socială, Ministerul Culturii, Educației și Cercetării a acordat burse onorifice celor mai buni studenți.

De la ASEM, de burse beneficiază:

Ioan Negoită / Finanțe, anul III - Bursa Republicii.

Luciana Gurdus / REI, anul III - Bursa Guvernului.

Diana Ivaschiv / TISE, anul IV - Bursa Guvernului.

Andrei Postică / BAA, anul III - Bursa Președintelui.

Potrivit Ministerului Educației, 12 studenți vor primi în anul de studii 2019-2020 Bursa Republicii în valoare de 1 525 de lei. Alți 30 de tineri vor primi Bursa Guvernului – câte 1 270 de lei pe lună.

De asemenea, zece studenți vor primi lunar Bursa Președintelui în valoare de 1 385 de lei.

Citiți în ediție:

PAG. 2

ZIUA PROFESORULUI

PAG. 3

CONFERINȚA ȘTIINȚIFICĂ INTERNĂȚIONALĂ DEDICATĂ ZILEI ASEM

PAG. 5

DESCHIDEREA CENTRULUI AMERICAN AL ASEM

PAG. 9

GALERIA ABSOLVENȚILOR INTERVIU CU CRISTIAN CATAN

PAG. 16

ANUNȚ CMBS AL ASEM, 2019

Profesorii ASEM premiați pentru măiestrie

Pentru promovarea educației de calitate, înalta măiestrie profesională, devotament, cultivarea valorilor general-umane și cu prilejul Zilei profesionale a lucrătorului din învățământ, s-au acordat diplome și premii bănești profesorilor: Angela Casian, conferențiar, dep. Finanțe și Asigurări; Natalia Lobanov, profesor universitar, dep. Business Internațional; Vladen

Cojocaru, conferențiar universitar, dep. Drept; Andrian Prisăcaru, lector univ., dep. Informatică și Managementul Informației; Mihail Gherasimov, conferențiar univ., dep. Contabilitate, Audit și Analiză Economică; Tatiana Gaugaș, lector universitar, dep. Marketing și Logistică; Irina Rotaru, profesoară, Colegiul Național de Comerț al ASEM.

De asemenea, Diplomă de Onoare a Ministerului Educației, Culturii și Cercetării în semn de înaltă recunoaștere a meritelor deosebite, dovedite prin competență profesională, dăruire și rezultate remarcabile a fost acordată lui Anatol Graur, doctor, conferențiar universitar/ASEM.

ACORD DE COLABORARE între ASEM și Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare

Academia de Studii Economice din Moldova (ASEM) reprezentată de către președintele Grigore Belostecnic, rector al ASEM și Depozitarul Central Unic al Valorilor Mobiliare (DCU), directorul DCU, Alexandru SAVVA au semnat, pe 18 septembrie, un acord de parteneriat reciproc avantajos.

Prin semnarea prezentului Acord, părțile își propun ca obiectiv îmbunătățirea serviciilor educaționale, activității științifice, cadrului normativ-legislativ național și practicilor din aria serviciilor financiare, stimularea activității inovatoare, schimbului reciproc

de cunoștințe și realizarea de proiecte în comun.

În vederea atingerii obiectivelor propuse, părțile își propun să realizeze activitățile stipulate în prezentul Acord, printre care: stagii de documentare și de specializare pentru studenții, masteranzii,

doctoranzii, cadrele didactice și științifice, în cadrul DCU; activități didactice, evenimente științifice, activități extracurriculare, evenimente științifico-practice tematice, ședințe de lucru, seminare și proiecte organizate în comun cu DCU; precum și alte prevederi.

Atelier de lucru despre administrare financiar-bancară

La 14 iunie, la ASEM s-a desfășurat atelierul de lucru cu genericul „Consolidarea sustenabilității și modernizarea programului de masterat

„Administrare Financiar-Bancară”, organizat în cadrul Proiectului “Reforming Master Programmes in Finance in Armenia and Moldova” (REFINE)/

Programul ERASMUS+ Capacity Building in Higher Education, cu suportul financiar al Comisiei Europene, derulat în consorțiu cu University of Applied Sciences

BFI, Viena, (Austria), Technical University of Kosice, (Slovenia), University of Applied Sciences, Amsterdam, (Olanda), University Nice Sophia Antipolis, (Franța).

La eveniment au participat reprezentanți ai Băncii Naționale a Moldovei, Comisiei Naționale a Pieței Financiare, Ministerului Finanțelor, Serviciului Fiscal de Stat, băncilor comerciale, companiilor de asigurări, precum și cadre didactice, masteranzii actuali și absolvenții programului Administrare financiar-bancară.

În cadrul workshop-ului au fost prezentate realizările proiectului, au fost identificați factorii-cheie în vederea asigurării sustenabilității programului de studii și au fost tratate obiectivele de realizat pentru a asigura dezvoltarea durabilă a programului.

Alina CODREANU

Conferința Științifică Internațională "COMPETITIVITATE ȘI INOVARE ÎN ECONOMIA CUNOAȘTERII", ediția a XXI-a

Conferința Științifică Internațională "Competitivitate și Inovare în Economia Cunoașterii" a fost manifestarea solemnă, care a încheiat șirul evenimentelor dedicate celor 28 de ani de la fondarea ASEM și Zilei Economistului în RM. Tradițional, de Ziua ASEM, împreună cu oaspeții, conducerea ASEM a depus flori la basorelieful primului rector al ASEM, Paul Bran.

Invitați de onoare, mesaje de felicitare, medalii dar și comunicări bine argumentate au fost la ordinea zilei, pe 27 septembrie, la cea de-a XXI-a ediție a conferinței.

Conectată la provocările actuale ale societății în ansamblu, Academia de Studii Economice a Moldovei este orientată spre abordarea integrată a realităților economice, sociale și ale mediului înconjurător. Consecventă cu misiunea sa, instituția noastră își propune să reu-

Acestea sunt: "Managementul resurselor umane în sectorul public", "Managementul recompenselor. Ediția a II-a", "Managementul motivațional în cadrul organizațiilor", coautor Cătălina Ilciuc.

Pe parcursul a două zile, 27-28 septembrie, participanții la conferință au prezentat comunicări în cadrul a nouă secțiuni tematice: Abordări inovative și noi tendințe în domeniul business și administrare; Economie fundamentală și aplicată; Integrarea europeană, relații economice internaționale și multiculturalitate; Carpe Scientiam: evoluțiile

nească cercetători, doctoranzi și masteranzi, profesioniști, pentru a-și împărtăși rezultatele cercetărilor științifice, ideile inovatoare și experiența practică în economia cunoașterii.

Conferința a întrunit reprezentanți din mai multe centre universitare din SUA, România,

INCE al Academiei Române, DHC al ASEM; Dalina Dumitrescu, dr. prof. univ., de la ASE București; soția primului rector al ASEM, Florina Bran; fostul viceprim-ministru, ministru al Economiei (1990 – 1992), Constantin Tampiza și mulți alți oaspeți de onoare.

Oaspeții au felicitat ASEM-ul cu prilejul aniversării și și-au arătat convingerea că, Academia de Studii Economice din Moldova, prin angajamente și responsabilitate, a devenit un prestigios centru educațional și științific, pregătind generații de economiști cu înalt profesionalism.

Pentru merite deosebite în promovarea științei și învățământului și cu prilejul aniversării a 28 de ani de la fondarea ASEM, Grigore Belostecinic i-a acordat medalia "Paul Bran" a Academiei de Studii Economice din Moldova, fostului ministru

al Economiei, Constantin Tampiza.

A urmat tradiționala rundă a comunicărilor. Astfel, în plenară au fost prezentate comunicări tematice considerate importante și recomandate de către organizatori.

Acestea au fost: "Riscuri globale - riscuri locale", prezentată de către academicianul Grigore BELOSTECINIC, rector al ASEM; "La protection des intérêts économiques du consommateur en droit de la concurrence et en droit de la distribution", raportor Anne-Sophie CHONÉ-GRIMALDI, dr. prof. univ., Université Paris X Ouest Nanterre, Franța; "The American Economy and the 21st Century: The Cultural Underpinnings of

Resiliency", comunicarea lui Peter FRANK, dr., dean, Professor of Economics, Porter B. Byrum School of Business, Wingate University, North Carolina și "Heuristic Tourism Trend and Gastronomy Tourism in Istanbul" - Nur UNDEY, PhD in other sciences, prof. univ., Halic University, Turkey.

Totodată, în cadrul conferinței au fost lansate trei lucrări elaborate de către Alic Bîrcă, dr. hab., prof. univ., decanul Facultății EGD.

științelor sociale și umanitare în economia cunoașterii; Econometrie și statistică economică; Inovații contabile în economia cunoașterii; Tehnologii informaționale și cibernetică economică; Dimensiuni financiare ale economiei cunoașterii și Jean Monnet Chair "Consumatorii în Uniunea Europeană și protecția intereselor economice.

Zinaida LUPAȘCU

Franța, Turcia, din alte state europene, precum și din Republica Moldova, inclusiv de la ASEM.

În deschidere, în cadrul ședinței plene, rectorul ASEM a adresat oaspeților un mesaj de bun venit în ASEM și le-a urât, participanților, succes în cadrul secțiunilor conferinței. Totodată, Grigore Belostecinic a remarcat importanța evenimentului în contextul în care Republica Moldova mai continuă să prezinte decalaje la nivel mondial, european și regional, la capitolul competitivitate: "Chiar dacă s-a constatat unele evoluții pozitive, dar cu minim impact, care au avut loc în ultimul timp în economia RM, se impune necesitatea reconsiderării factorilor de competitivitate pe termen lung, precum educația, cercetarea, dezvoltarea capacităților ecologice locale. Este important să conștientizăm că dezvoltarea unei economii bazate pe cunoaștere, inovare radicală în management și tehnologie, reprezintă unul din factorii cheie de creștere durabilă a competitivității unei țări.", a menționat rectorul.

La eveniment au dat curs invitației: Valeriu Ioan – Franc, Director general adjunct,

Campania de informare BIBLIOFRESH – 2019, ediția a II-a

Biblioteca Științifică a ASEM a găzduit în perioada **25 septembrie - 10 octombrie 2019** cea de a doua ediție a Campaniei de informare BIBLIOFRESH – 2019. Evenimentul de deschidere a avut loc pe 25 septembrie, zi în care ASEM-ul și-a sărbătorit cea de-a 28 aniversare de la fondare, la care au participat studenți de la Facultatea de Finanțe, profesori, bibliotecari.

Academia de Studii Economice din Moldova deține un potențial științific notabil în domeniul economiei și învățământului economic. Drept scop Biblioteca Științifică a ASEM are misiunea de a contribui la dezvoltarea învățământului universitar prin valorificarea și promovarea producției științifice și didactice a personalului din cadrul ASEM.

În cadrul expoziției au fost expuse peste 450 de publicații, ce au re-

unit publicații ale profesorilor ASEM și a cărților intrate în colecțiile BS a ASEM în perioada octombrie 2018 – septembrie 2019.

Pe perioada Campaniei de informare BIBLIOFRESH au fost organizate expoziții de publicații, prezentări, lansări de carte, întâlniri cu studenții, omagierea profesorilor cu scopul de a informa comunitatea universitară și alți factori interesați asupra noutăților editoriale.

Studenții au avut prilejul să ia cunoștință cu publicațiile cadrelor didactice a ASEM, au fost oferite consultații și reviste bibliografice, toți cei interesați au avut posibilitatea să răsfoiască, lectureze, să facă notițe la sursele interesate.

Pe **27 septembrie** în cadrul Conferinței Științifice Internaționale „Competitivitate și Inovare în Economia Cunoașterii”, ediția a XXI a fost

lansate trei lucrări elaborate de către **Alic BÂRCĂ**, doctor habilitat, profesor universitar, decanul Facultății Economie Generală și Drept „Managementul resurselor umane în sectorul public”, „Managementul recomen-

selor. Ediția a II-a”, „Managementul motivațional în cadrul organizațiilor”, coautor **Cătălina ILCIUC**.

Pe **10 octombrie** a fost adus omagiu academicianului **Sergiu Ion CHIRCĂ**, profesor universitar,

doctor habilitat, membru de onoare al Academiei Române. Domnul Chircă a avut o bogată activitate academică la ASEM: a fondat Catedra de Economia Muncii, pe care a condus-o 25 de ani, a participat la fondarea ASEM-lui, unde a fost până în 2000 prorector, a organizat două masterate, a pregătit 25 de doctori și 4 doctori habilitați în economie, a publicat sute de lucrări științifice și zeci de cărți, a primit numeroase titluri și premii, si-a descoperit vocația de a ilumina Neamul.

BS a ASEM își menține în continuare un rol important de promovare a cunoștințelor economice în comunitatea ASEM și tinde spre o satisfacere deplină a necesităților informaționale complexe ale studenților, cadrelor didactice, cercetătorilor și altor categorii de utilizatori.

O întâlnire de suflet cu Maestrul DOGA

Se știe că cei care ne asigură un loc onorabil în istorie sunt personalitățile notorii, care prin talentul și priceperea lor, duc faima țării departe de hotarele ei. Cel mai mare adevăr rostit e că anume cultura rămâne a fi cartea de vizită a unei națiuni.

În acest context, de Ziua Internațională a Muzicii la Biblioteca Științifică a ASEM a avut loc medaliul literar-artistic cu genericul „Doga – compozitorul sufletelor românești”. La acest eveniment a participat renumitul compozitor de talie mondială, o legendă vie a culturii noastre naționale, personalitate multiplu dotată, maestrul Eugen Doga.

Elena Marian, care a interpretat piesele: „Orașul meu de piatră” și „Ștefan cel Mare”.

Directoarea BS a ASEM, dr. Silvia Ghinculov a prezentat oaspeții și invitații, menționând importanța evenimentului. Corneliu Guțu, Prorector pentru cercetare și parteneriate, prezent la eveniment a vorbit despre importanța cunoașterii personalităților neamului, precum maestrul Doga.

Făcând o retrospectivă a vieții, Eugen Doga și-a amintit de momente din copilăria sa. În ciuda tuturor greutăților, dragostea de carte și pasiunea pentru muzică la motivat să persevereze în continuu ca să fie admis la Școala de Muzică. În cadrul întâlnirii, maestrul Doga a îndemnat tinerii să nu le

fie frică să viseze și să facă totul pentru ca visele să devină realitate.

Să-l susțină pe Eugen Doga a venit Larisa TUREA, critic de teatru și cinema, eseist, dramaturg, autoarea cărții „ABCDoga, un destin în Do Major”. Aceasta a făcut o prezentare cărții în care descrie destinul îndrăgitei artist nu oarecum, ci în Do Major, în formula alfabetului românesc, cu un concept de carte original care te îndeamnă, să citești dintr-o răsuflare destinul unui Om, despre care se poate spune că a trăit o viață plină, o viață împlinită și că este fericit.

În semn de recunoștință pentru arta compozițională a maestrului, studenții gr. FB 173 eng. Nicolae ZARA și Sanda STRAIȘTĂ au venit cu un recital de poezie din opera poetului Grigore Vieru. Eugen Doga s-a expus, nu o dată, pe marginea operei marelui poet basarabean, menționând: „versul lui Grigore Vieru mă caracterizează, înglobează în

câteva rânduri destinul meu și al întregii generații venite pe lume între cele două războaie”. Vlada ȘARGAROVȘCHI, studenta grupei FB 173 a recitat fragmentul „Alfa și Omega” din cartea „ABCDoga, un destin în Do Major”. Emoție a transmis și Daniela BEJAN din grupa TUR 174, CNC, interpretând cântecul „Codrii mei bătrâni”.

Maestrul s-a arătat încântat de talentul tinerilor, menționând

gând sublimul sufletului și trezind cele mai curate și sincere sentimente.

Opera și muzica maestrului Doga a fost apreciată în lumea întreagă. Numit „Om al Mileniului”, Eugen Doga a adunat pe parcursul vieții numeroase distincții și premii naționale și internaționale, fiind înscris în lista primelor 200 personalități ale lumii, iar piesele sale se regăsesc într-un top internațional realizat de site-ul History Run-

că muzica este tratament pentru suflete, un dulce răspuns la orice suferință și o modalitate în plus pentru a obține câteva clipe de liniște lăuntrică.

La rândul lor, studenții ASEM și-au exprimat mândria că sunt contemporani cu maestrul Eugen Doga, dorindu-i mulți ani de viață, de creație și încă multe realizări, împliniri întru binele și prosperarea neamului românesc.

Muzica maestrului Doga nu lasă pe nimeni indiferent, atin-

down, care cuprinde cu cele mai bune 200 de opere muzicale din toate timpurile. Astfel, în Top 200 Classical Music Pieces sunt incluse lucrările „Gramofon” pe poziția a 83-a, iar „Dulcea și tandra mea fiară” s-a clasat pe locul 94.

Angela AMORȚITU,
bibliotecar principal,
Elvira CRIVOBLOȚCAIA,
bibliotecar,
BS a ASEM

Un pic de Eminescu la ASEM

Constantin Chiriac, directorul general al Teatrului Național „Radu Stăncă” din Sibiu (România) și al Festivalului Internațional de Teatru de la Sibiu, a ținut un recital extraordinar: „Domnule și Frate Eminescu”. Evenimentul a fost organizat în cadrul Reuniunii Teatrelor Naționale, ediția a V-a.

Constantin Chiriac vine pentru a doua oară la ASEM, prima oară fiind în 2018, în cadrul conferinței internaționale „Competitivitate și Inovare în Economia Cunoașterii”.

Studenți, lectori, actori, oameni de cultură, prezenți la eveniment, au apreciat mesajul și măiestria autorului. La recital, au fost prezenți directorul Teatrului „Mihai Eminescu”, Petru Hadârcă, crainicul, Vera Mereuță și alte personalități notorii.

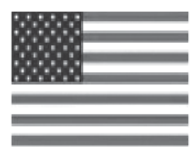
Deschiderea oficială a Centrului American al ASEM

Pe data de 26 septembrie, la inițiativa facultății de Relații Economice Internaționale, la ASEM, s-a deschis un Centru American, cu suportul Ambasadei SUA în Moldova.

Centrul este destinat studenților. Pe parcursul anului se

vor organiza training-uri, seminare, concursuri, dezbateri și activități culturale cu implicarea tinerilor și a staff-ului facultății.

"Pentru noi e important ca studenții să aibă un loc prietenos și liber de desfășurare a activităților. Vrem să vedem cât mai multe inițiative din partea lor.

The American Center of ASEM is fully funded by a grant from the United States Department of State. Fully funded by the award: 'Gift of the United States Government'

The visit of Dr. Peter Frank, Wingate University, North Carolina is fully funded by a grant from the United States Department of State.

Centrul este dotat cu calculatoare și mobilă modernă. Avem ca

scop să stimulăm creativitatea studenților cât mai mult", a decla-

rat decanul facultății REI, Rodica Crudu.

La ceremonia de deschidere au fost prezenți reprezentanți ai ambasadei, Joseph Gerahty, Deputy Public Affairs Officer, reprezentanți ai conducerii ASEM, Olesia Sîrbu, prorector pentru relații internaționale și proiecte europene.

De asemenea, a fost invitat și PhD. Peter Frank, decan, profesor de Economie, Porter B. Byrum School of Business, Universitatea Wingate din North Carolina, care a ținut un workshop, după deschiderea oficială, cu tematica: "The Role of US in Global Governance and US Values".

Lectori din SUA la ASEM

"Puterea constă în claritate, deoarece cunoștințe găsești oriunde. Cei care și-au răspuns la întrebarea de ce, atunci când lansează un business, vor fi liderii celor care știu cum. Or, a ști de ce, e mai important decât să știi cum se face un anumit lucru. Avem nevoie de 3 lucruri pentru a începe o afacere: direcție, organizare și bani", astfel și-au început prelegerea cei doi speakeri din SUA, Adam Davis și Teresa Snyder, invitați la ASEM.

Adam Davis este lector de Dezvoltare Internațională a Leadership-ului, iar Teresa Snyder este Vicepreședinte Dezvoltării de Afacere PA-Cnergies.

Ambii speakeri le-au vorbit studenților despre principiile de dezvoltare ale unei afaceri și Business Coaching

Inițiativa aparține întreprinderii rezidente a incubatorului IT4BA - Kingdom Paradigm.

Find Your VIBE. Întâlnire cu antreprenori/absolvenți ASEM

larbă verde, un pic de soare tomnatic, tineri antreprenori și o grămadă de informație utilă - toate la ASEM în cadrul evenimentului: "Find Your VIBE".

Studenții au avut ocazia să stea la o vorbă bună și să "fure" din experiența studențească și cea de antreprenoriat de

la absolvenții ASEM, invitați Centrului de Marketing, Parteneriate și Carieră, Cristian Catan - fondator al brandului de ceasuri Cronor, tânăr antreprenor care consideră că orice e posibil dacă găsești pârgia corespunzătoare și Sergiu Matei - antreprenor și angel business, co-fondator Dreamups, susținător al startup-urilor în Moldova în ca-

drul Startup Grind - Google for Entrepreneurs. Ex președinte AIESEC Moldova.

Tinerii au aflat mai multe despre cum să-ți dezvolți competențele profesionale până ajungi să aplici pentru primul job, să acumulezi experiență și să-ți dezvolți competențele profesionale cu ajutorul voluntariatului.

Corina MOROZAN

EXPERIMENTELE ECONOMICE - instrumente inovative pentru identificarea soluțiilor pentru problemele economice

Pe 23 și 24 septembrie, peste 200 de studenți și elevi ai Academiei de Studii Economice a Moldovei (ASEM) și Colegiului de Comerț al ASEM au participat la un experiment economic inedit – premieră organizată de Centrul Analitic Independent „Expert-Grup”, în parteneriat cu ASEM și laboratorul de economie experimentală din Montpellier, Franța. În cadrul experimentului, participanții au fost puși în față unor decizii legate de fenomenul evaziunii fiscale și raportării cazurilor de fraudă, prin intermediul unui joc pe calculator. Pentru a crea condiții similare celor din viața reală, arhitectura experimentului a creat o corespondență între sumele de bani din cadrul jocului și banii reali. Astfel că la

rea experimentelor economice, întrucât concluziile le ajută să înțeleagă mai bine modul în care oamenii se comportă în anumite situații și modul în care iau decizii. Este inedit că și faptul că vom putea compara rezultatele obținute în Moldova, cu cele obținute în Franța și vom analiza modul în care diferă factorii psihologici care stau în spatele deciziilor, mai conchide expertul.

Adrian Lupușor, director executiv al „Expert-Grup” a menționat că „decidenții de politici din Moldova și din regiune au nevoie de instrumente alternative pentru a înțelege mai bine procesele economice și sociale și, respectiv, pentru a formula politici publice. Acestea trebuie să

încheierea sesiunilor, participanții au fost remunerați financiar. Câștigul mediu din cadrul evenimentului a fost de 175 de lei, iar cel maxim de 380 de lei.

Studenții au primit cu deschidere această inițiativă inedită. „Este pentru prima dată când particip la un astfel de experiment și mi s-a părut distractiv. Voi încuraja și alți colegi să ia parte la asemenea exerciții. Sper ca pe această cale să participăm la procesele alternative de analiză a diverselor fenomene economice și sociale”, afirmă Ioan Negoită, președintele Comitetului Sindical al Studenților și Masteranzilor ASEM.

Deși este o noutate pentru Republica Moldova, în statele membre ale Uniunii Europene astfel de experimente stau la baza realizării studiilor necesare pentru elaborarea politicilor publice. Rustam Romaniuc, cercetor în cadrul laboratorului de economie experimentală din Montpellier susține că „experimentele economice oferă soluții care nu pot fi identificate în baza analizei economice tradiționale, de aici și interesul față de acestea. În Franța, autoritățile publice chiar cofinanțează organiza-

ia în considerație, în mai mare măsură, motivațiile oamenilor care stau în spatele deciziilor individuale (ex: de a investi sau economisi, angaja sau iniția o afacere, plăti sau evita plata taxelor etc.). Experimentele economice sunt instrumentul perfect pentru a înțelege mai bine aceste motivații, ceea ce permite formularea unor politici publice mai

bine ancorate în realitate și interesele oamenilor. Prin urmare, Expert-Grup va continua dezvoltarea acestui instrument analitic extrem de util pentru strategiile decizionale din sectorul public și privat. În acest sens, mizăm pe parteneriatul cu ASEM care dispune de infrastructura tehnică necesară derulării experimentelor economice, cu laboratorul

din Montpellier care ne asigură transferul de expertiză în acest domeniu inovativ pentru Moldova, precum și comunitatea donatorilor și a sectorului privat pentru finanțarea acestor activități extrem de importante pentru mediul analitic”.

Rezultatele experimentului vor fi formulate în cadrul unui document de politici care va cuprinde recomandări pentru diminuarea evaziunii fiscale în Republica

Moldova și care va fi prezentat în cadrul unui eveniment public în luna noiembrie.

Experimentul economic a fost desfășurat în cadrul proiectului „Transformarea europeanizării din proces inspirațional în operațional prin intensificarea interacțiunilor între centrele independente de analiză a politicilor din Moldova și Uniunea Europeană”, finanțat de Fundația pentru o Societate Deschisă.

Studentii REI într-o aventură moldo-filandeză

Pe 21 septembrie, un grup de 11 studenți de la Facultatea Relații Economice Internaționale, ASEM, au pornit într-o aventură, timp de zece zile, la mii de kilometri, pentru a contribui la crearea relațiilor moldo-finlandeze.

Ajunși în Finlanda, tinerii au participat la un schimb de experiență cu studenții de la JAMK (Finland University of Applied Sciences). De asemenea, studenții noștri au vorbit cultura autohtonă și despre ASEM, astfel contribuind la crearea relațiilor moldo-finlandeze.

Pe parcursul a zece zile, studenții au participat la diverse lecții și activități cu o un grup de

profesori finlandezi. Împreună cu studenții din Finlanda, tinerii au participat la o sesiune de bun venit, în cadrul căreia a fost dat star-

ul unui concurs.

Studenții s-au împărțit în două echipe și au prezentat brandurile autohtone. Tinerii de la ASEM

au promovat cultura alimentară din țara noastră, iar studenții finlandezi le-au făcut cunoștință participanților cu aplicațiile și companiile pe care le-au dezvoltat. O curiozitate pentru tineri a fost faptul că popularul joc „Angry Birds” este, de fapt, originar din Finlanda, iar ideea a fost pornită de către studenți originari din țara nordică.

În urma prezentărilor, echipele au fost apreciate cu puncte, în funcție de modul în care le-a reușit prezentarea.

În ultima zi a forumului moldo-finlandez, tinerii noștri au prezentat mai multe proiecte în care au

vorbit despre YouTube-rii moldoveni și cultura moldovenească.

Studenții din Finlanda au fost familiarizați cu caracteristicile spațiului moldovenesc și la rândul lor au prezentat mai multe companii din țara lor de baștină. Aceștia au pus accent pe faptul că trăiesc într-o țară prietenoasă mediului, un exemplu în acest sens fiind companiile care produc covoare din deșeuri reciclate.

Totodată, studenții finlandezi au menționat că le place cultura moldovenească și că sunt interesați de modul în care funcționează lucrurile în Moldova.

Proiectul ELEVATE a fost extins pentru o perioadă de un an

Proiectul ELEVATE “ELEVATING THE INTERNATIONALISATION OF HIGHER EDUCATION IN MOLDOVA – ELEVATE” (nr. ref. 573921-EPP-1-2016-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP) a fost extins pentru o perioadă de un an.

Astfel, perioada eligibilă a proiectului, oficial, este considerată 15 Octombrie 2016 – 14 Octombrie 2020. Coordonatorul proiectului, împreună cu întreaga echipă, au discutat în cadrul unei întâlniri, pe data de 3 octombrie 2019, despre activitățile ulterioare ce trebuie întreprinse în cadrul proiectului. Astfel, toate

rezultatele fiind deja realizate, în acest ultim an, accentul va fi pus pe exploatarea și diseminarea lor.

Fiecare universitate parteneră va contribui la crearea unui plan de exploatare pe acest ultim an, dar și pentru perioada de după proiect.

Totodată, fiecare partener va crea un calendar-plan de diseminare a activităților și rezultatelor proiectului pe plan internațional, național și universitar. În urma activităților realizate în cadrul acestui proiect se urmărește creșterea nivelului de internaționalizare a instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova.

Întâlnire de lucru în cadrul proiectului MINERVA – 13 Septembrie 2019

Partenerii proiectului MINERVA „Consolidarea capacităților de gestionare a cercetării și a Științei Deschise ale instituțiilor de învățământ superior din Republica Moldova și Armenia” au organizat o întâlnire de lucru pe 13 Septembrie 2019 în incinta Academiei de Studii Economice din Moldova. Au fost prezenți echipele de lucru nr. 2, experți, ingineri tehnici din departamentele Tehnologii Informaționale, lucrători ai bibliotecilor.

Subiectul principal al discuției a fost pachetul de lucru numărul 3, activitatea 3.3, despre sistemul integrat de repozitorii instituționale. Echipele de la ASEM, USMF și UTM au discutat despre conceptul repozitoriilor și etapele de dezvoltare.

Dezvoltarea, standardizarea și integrarea repozitoriilor instituționale în instituțiile de învățământ superior din Republica Moldova și Armenia este factorul cheie care determină succesul proiectului.

Vizită de studiu la Universitatea Catolică din Louvain

În perioada 16 - 20 septembrie 2019, reprezentanții ASEM, împreună cu reprezentanți ai universităților partener din Republica Moldova au participat într-o vizită de studiu la **Universitatea Catolică din Louvain, Belgia**, care este o activitate din cadrul proiectului „CĂTRE MODELUL UNIVERSITAR EUROPEAN DE ÎNVĂȚARE CONTINUĂ ÎN MOLDOVA – COMPASS”, nr. ref. 597889-EPP-1-2018-1-MD-EPPKA2-CBHE-SP.

Universitatea Catolică din Louvain este o instituție cu tradiții (experiență de peste 600 ani). Această universitate are 14 facultăți, 21 de centre de cercetare științifică, 203 programe de formare continuă, 26 de cursuri deschise MOOCs, 237 programe de licență și masterat, o Comunitate de 162 460 alumni.

În cadrul acestei vizite au fost prezentate activități de management al programelor de

perfecționare continuă sub mai multe aspecte:

1. Colaborarea cu angajatorii, care au posibilitatea să participe la elaborarea programelor de formare și perfecționare cu recomandări și solicitări.

2. Procesul de planificare a costurilor

pentru programele de perfecționare.

3. Conlucrarea școlilor de perfecționare (LLL) cu diferite subdiviziuni ale universității, inclusiv sub aspect metodic.

4. Marketingul, inclusiv promovarea programelor LLL.

5. Aplicarea tehnologiilor informaționale și de comunicare moderne în procesul de instruire.

6. Recunoașterea programelor LLL și integrarea în sistemul de credite transferabile.

7. Colaborarea universitară în procesul de elaborare a programelor complexe comune, (spre exemplu între Université catholique de Louvain, LIEGE Université și Université Libre de Bruxelles).

8. Modalitatea de colaborare a expertului (cadrului universitar) cu centrul de formare continuă LLL.

Menționăm faptul că proiectul se adresează procesului de integrare a modelului universitar de învățare continuă (ULLL), inclusiv și receptiv, ca fiind acel care necesită reacții imediate la nivel național și instituțional și acțiune consolidată în sistemul universitar din Republica Moldova.

Sabina MISTREAN

Oportunități pentru studenții ASEM

Reprezentanții Ministerului Finanțelor au desfășurat pe 9 octombrie, o sesiune de informare pentru studenții Academiei de Studii Economice din Moldova.

În cadrul evenimentului, aceștia au comunicat studenților despre activitățile, viziunea și misiunea Ministerului Finanțelor, posibilitățile oferite studenților de a efectua stagii de practică în cadrul instituției, precum și procedura de angajare în funcția publică.

La rândul lor, studenții au manifestat interes față de oportunitățile oferite de Ministerul Finanțelor viitorilor absolvenți, iar unii dintre aceștia au menționat că ar dori să se angajeze în cadrul instituției. Totodată, studenții s-au ales și cu premii cu simbolică Ministerului Finanțelor în urma unui concurs despre activitatea și misiunea ministerului.

Relațiile UE-Moldova și Franța-Moldova

Pe 13 Septembrie, studenții REI, grupa francfonă au participat la o lecție publică susținută de Amélie de Montchalin, secretar de Stat pentru Afaceri Europene al Republicii Franceze, însoțită de Ambasadorul Franței în Republica Moldova, Excelența Sa, Pascal LeDenuff. Subiectul discuției a fost: "Relațiile UE-Moldova și Franța-Moldova".

Secretarul de Stat a ținut să menționeze despre importanța tinerilor pentru dezvoltarea Republicii Moldova în contextul integrării europene. De asemenea, în viziunea Améliei de Montchalin, țara noastră are un potențial mare de dezvoltare economică.

Amélie de Montchalin a răspuns la o serie de întrebări adresate de către studenți legate de: Integrarea Europeană, fluxurile de investiții, educație.

La final, Secretarul de Stat a venit cu un mesaj motivațional și a încurajat studenții să rămână acasă, să fie mândri de țara în care s-au născut, întrucât Amélie de Montchalin a rămas plăcut impresionată de tradițiile și cultura națională a RM.

Studenții REI în vizită la Parlamentul Republicii

Pe 9 octombrie, studenții Facultății Relații Economice Internaționale au avut ocazia să aflu despre numeroasele evenimente din istoria politică a Republicii Moldova, în urma vizitei la Parlamentul Republicii Moldova.

Mai mult decât atât, excursia a fost însoțită și de un scurt filmuleț descriptiv care a relatat evenimentele

politice începând de la Declarația Independenței până în prezent.

În cadrul excursiei în incinta Parlamentului, studenții au vizitat sala unde deputații adoptă legi, precum și sala de convorbiri internaționale, unde au loc întrunirile dintre oficialii țării noastre și reprezentanții din alte state.

Cristian CATAN: „Investiți mai mult în propria dezvoltare. Nu așteptați de la universitate că va oferi totul pe tavă!”

A absolvit facultatea de Relații Economice Internaționale în 2014 și imediat și-a inițiat propria afacere. A eșuat de mai multe ori, dar în final a găsit modelul de afaceri astfel încât să aibă profit. Încet, dar sigur, a reușit să vină cu un brand de ceasuri autohton, CRONOR. Vedeți mai jos un interviu cu Cristian Catan, absolventul ASEM, despre curajul în afaceri și dorința de a învăța pe tot parcursul vieții.

- Cristian, ce te-a marcat în timpul studenției la ASEM?

- Studenția la ASEM mi-a oferit oportunitatea de a învăța limba franceză, în contextul de relații internaționale și afaceri, de a face cunoștință cu persoane de o inteligență aleasă. Să încep a-mi crea propria rețea de contacte, prin cunoscuți, prieteni, plus la toate, am utilizat din plin timpul liber oferit pentru a profita de mai multe oportunități, ceea ce a contribuit la acumularea și mai multor cunoștințe și abilități practice.

- Ce a stat la baza tuturor reușitelor tale?

- Perseverența, curajul, creativitatea și logica.

- Cum ai obținut primul job?

- De fapt, nu l-am obținut, mi l-am creat. La absolvirea ASEM în 2014, am fondat compania mea, care există și până acum, CATA-NIS, unde am încercat câteva modele de afaceri.

- Ce, de fapt, contează la angajare, din experiența ta?

- La angajare contează foarte mult să-i arăți angajatorului disponibilitatea ta de a învăța rapid, de a-ți da străduința, de a munci la început mai mult decât ceilalți, pentru că ai mult teren de recuperare. Abilitatea de a lucra în echipă, de a comunica și de a rezolva probleme, este, de asemenea foarte apreciată.

- Dar ce faci la moment, descrie o zi obișnuită a ta de muncă?

- La moment dezvolt brandul meu de ceasuri, CRONOR, am planuri mari cu această afacere. Filmez pentru canalul meu de YouTube, CATAN SHOW, acest drum

lung de construire a unui brand mare internațional. Ziua mea începe de la orele 08:00-09:00 și se termină pe la 19:00, dar cu gânduri și idei, continuă și seara, și în weekend.

- Cum ai decis și ce-a fost cel mai greu când ai început propria afacere, acasă?

- Am înțeles că vreau să-mi creez propria companie, unde să investesc timpul și energia mea, pentru construirea unei afaceri mari, unde să muncesc cu pasiune. Cel mai greu la început a fost să găsesc modelul potrivit de afacere, care să aducă compania pe plus financiar și să aducă venituri în creștere. Pentru aceasta, am testat câteva modele de afaceri, am dat greș, am cheltuit câteva mii de euro, dar asta mi-a permis într-un final să obțin cunoștințele necesare și să aduc compania pe profit.

- Pe lângă muncă, cu îți pe-

treci timpul liber, poate ai vreun hobby?

- Iubesc foarte mult să citesc, cărți „grele”, cu gânduri profunde, cu o logică puternică, cu abordări neordinare, pentru că asta

îmi lărgesc capacitatea de a găsi soluții neordinare la provocările apărute. Îmi place să joc baschet, când am timp, și să mă întrec la karting, cu asta mai rar, dar e sportul meu preferat.

- Sunt o serie de lucruri pe care e bine să le faci în anumite etape ale vieții, care sunt șansele pe care nu trebuie să le neglijeze un tânăr în timpul studenției?

- Să investească cât mai mult în propria dezvoltare, să nu aștepte de la universitate că i se

și imaginea instituției să aibă de câștigat?

- Să fie mai mult o comunicare egal la egal: profesorii să admită că studenții au acces la tehnologii și cunoștințe, pot să transmită și colegilor ceva util, profesorii să vină mai mult cu partea practică, să-i pună pe studenți să capete abilități practice legate de subiectul de studiu.

- Ia zi, cum vezi tu viitorul economic al țării noastre, pentru bunăstarea națiunii?

- Potențial este, trebuie de dezvoltat. Văd țara noastră axată pe câteva direcții, care vor contribui la mărirea exportului, industria vinicolă, să încetăm să exportăm roada agricolă în forma brută și să o exportăm prelucrată sub formă de produse diferite finite, să fim un centru de outsource de servicii IT, software, dar și de prelucrare a informației ce ține de limbile străine.

- Câteva sfaturi pentru cei care vor să inițieze o afacere?

- Să aibă curajul să încerce, să nu riște mai mult decât își pot permite să piardă, să fie perseverenți, la întrebările fără răspuns să întrebe de alții cu experiență și să găsească răspuns.

Corina MOROZAN

va oferi totul pe tavă, să investească timpul liber în diverse oportunități, care pe lângă cunoștințele teoretice, vor adăuga abilități practice.

- Unde sunt colegii tăi de grupă? Fă o statistică a șanselor de angajare după absolvirea ASEM, având în vedere grupa ta...

- Colegii mei de grupă lucrează în domeniile care le sunt interesante, în sectorul public sau privat. Șanse de angajare? În zilele noastre, ținând cont de insuficiența de cadre de muncă în Republica Moldova, nu găsești loc de muncă doar dacă ești foarte și foarte lenos.

- Din experiența ta de student, ce crezi că ar fi bine de mai întreprins pentru o comunicare bună între cele două categorii (studenți și profesori), ca în final ambii, dar

Campania de informare „UE-Moldova: Împreună mai puternici. Creăm noi oportunități pentru tineri!”

Promotor al valorilor europene, Academia de Studii Economice din Moldova a fost, pe 19 septembrie, gazda unui eveniment de amploare, care a dat startul Campaniei naționale de informare „UE-Moldova: Împreună mai puternici. Creăm oportunități pentru tineri”.

Peste 150 de tineri de la diverse instituții de învățământ din țară au fost prezenți la primul eveniment din seria „EU Talks”, dedicat oportunităților de dezvoltare pentru tineri finanțate de UE. Prin această acțiune, Delegația Uniunii Europene în R. Moldova în parteneriat cu Ministerul Educației, Culturii și Cercetării își propun să sporească nivelul de informare asupra oportunităților de educație, de calificare profesională și de dezvoltare personală oferite de Uniunea Europeană cetățenilor R. Moldova.

La deschiderea oficială a eve-

prima sursă despre oportunitățile de dezvoltare, finanțate de UE, de la Tinerii Ambasadori Europeni,

”Elevii trebuie să învețe din experiențele tinerilor care au beneficiat deja de avantajele oferite

nimentului au participat ministra Educației, Culturii și Cercetării din Republica Moldova, Liliana Nicolaescu-Onofrei; Ambasadorul UE în Republica Moldova, Excelența Sa, Peter Michalko; rectorul ASEM, Grigore Belostecinic. Aceștia au specificat importanța campaniei, avantajele și oportunitățile pe care le oferă proiectele europene și au îndemnat tinerii să se informeze despre modul în care aceste oportunități pot fi utilizate în viața de zi cu zi - proiecte comunitare, mobilizare, activism civic, exemple de bune practici și povești de succes inedite.

Astfel, prin această acțiune, tinerii au avut posibilitatea să afle din

care le-au vorbit semenilor lor despre experiența pe care au trăit-o în cadrul proiectelor europene. Aceștia vor merge în zece localități din țară unde vor discuta cu tinerii despre posibilitățile oferite de UE, le vor vorbi despre experiența pe care au trăit-o în acest proiect inedit.

Ministrul Educației, Culturii și Cercetării, Liliana Nicolaescu-Onofrei, le-a mulțumit tinerilor ambasadori pentru implicare, menționând că această campanie este deosebit de importantă, în special în contextul situației curente din țară, ”când avem cu toții o fereastră de oportunitate pentru o reală schimbare”.

te mult, pentru că tinerii sunt o prioritate- cheie pentru Uniunea Europeană în Republica Moldova”.

”Vrem să aducem mai aproape de tineri informația și să vă oferim o viziune despre modul în

chis în acești ani”, a spus ambasadorul Michalko.

În discursul său, rectorul ASEM, Grigore Belostecinic a menționat: ”ASEM susține eforturile de integrare a RM în Uniune

Europeană și participă la toate proiectele europene, care au drept scop modernizarea învățământului superior și susținerea mobilității academice pentru studenți și profesori. Drept urmare, aceste proiecte care au un impact pozitiv la calitatea studiilor aici, în Republica Moldova”.

Totodată, rectorul a îndemnat tinerii să se informeze despre toate oportunitățile pe care le oferă UE în RM, să aplice la proiecte cu sprijin European: ”Și chiar dacă veți pleca în statele UE în cadrul acestor proiecte, să reveniți acasă pentru a folosi întreaga experiență acumulată acolo, în vederea efectuării schimbărilor în RM și să grăbim procesul de aderare a RM la marea familie europeană”.

Campania națională de informare ”UE-Moldova: Împreună mai puternici. Creăm noi oportunități pentru tineri!” este parte a unei campanii regionale cu același generic, desfășurată de Proiectul EU4Youth din cadrul Programului EU Neighbours East concomitent în toate țările Parteneriatului Estic. În Republica Moldova, campania este implementată de Proiectul UE ”Comunicare strategică și suport pentru mass-media”.

Zinaida LUPĂȘCU

de proiectele europene. Profesorii trebuie să cunoască și mai bine posibilitățile prin care pot avansa profesional și își pot ajuta elevii să capete încredere în forțele proprii și să se gândească la un viitor european pe care, împreună, îl putem construi aici, acasă”, a declarat Liliana Nicolaescu-Onofrei.

La rândul său, șeful Delegației UE la Chișinău, Peter Michalko a dat asigurări că UE va susține, în continuare, modernizarea sectorului educațional din R.Moldova. ”Este o inițiativă la care ținem foar-

care aceste oportunități pot fi utilizate în viața de zi cu zi - proiecte comunitare, mobilizare, activism civic, exemple de bune practici și povești de succes inedite. Să ilustrăm beneficiile tangibile pe care le generează asistența UE în domeniul educației atât pentru elevi, studenți și cadre didactice, cât și pentru familiile lor, pentru comunitatea lor și pentru întreaga țară. Vom face acest lucru, venind în școala și universitatea dvs., dar și la Centrele de informare ale UE și Eurocluburile pe care le-am des-

26 septembrie – ZIUA LIMBILOR EUROPEI

În virtutea diversității sale lingvistice și culturale, Europa este un spațiu privilegiat pentru învățarea limbilor. În prezent, diversitatea lingvistică reprezintă cheia unei comunicări interculturale eficiente, fiind un element esențial al patrimoniului cultural european. Cu siguranță, studiul unei noi limbi necesită timp, efort și multă perseverență. Oricine este în măsură să o facă, nu este niciodată prea devreme sau prea târziu, iar eforturile vor fi răsplătite din plin, producând cu adevărat satisfacție.

Europa este deținătoarea unei adevărate comori lingvistice: 24 de limbi oficiale și peste 60 de comunități autohtone care vorbesc o limbă regională sau minoritară. Cetățenii europeni sunt îndemnați să învețe cât mai multe limbi, la orice vârstă, atât la școală, cât și în afara ei, pe tot parcursul vieții pentru a asigura o permanentă adaptare a competențelor lingvistice la evoluția economică, socială și culturală în Europa. Or, competențele lingvistice sunt esențiale pentru înțelegerea reciprocă, stabilitatea democratică, activitatea profesională și schimbul de experiență cu alte țări.

Fiind o inițiativă a Consiliului European în anul 2001, Ziua Europeană a Limbilor/Ziua Limbilor Europei are ca scop celebrarea diversității lingvistice, promovarea studierii limbilor și se serbează pe 26 septembrie în cele 45 de state membre. Printre obiectivele generale ale evenimentului se enumeră: conștientizarea și valorificarea moștenirii lingvistice a Europei, motivarea cetățenilor în învățarea limbilor, inclusiv a limbilor mai puțin răspândite, stimularea studierii limbilor pe durata întregii vieți, promovarea plurilingvismului etc.

Pentru a atrage atenția asupra acestei imense bogății lingvistice, Uniunea Europeană și Consiliul European au proclamat primul an al mileniului „Anul european al limbilor” (2001). Tematica multilingvismului a devenit tot mai prezentă în dezbaterile europene, soldându-se cu elaborarea Cadrului European Comun de Referință pentru Limbi, a Portofoliului european al limbilor. Așadar, în Ziua Europeană a Limbilor se sărbătoresc nu numai limbile oficiale europene, ci și bogata moștenire de culturi și tradiții - o expresie vie a tuturor limbilor Europei.

În acest context, pe 26 septembrie, secțiunea Limba franceză din cadrul departamentului

Limbi Moderne, în colaborare cu Centrul de Informare a Uniunii Europene, aflat în incinta sălii de lectură « Paul Bran » - Colecția de carte în limbi străine, BȘ ASEM, a organizat masă rotundă cu genericul „Limbile - comoara Europei”, dedicată Zilei Europene a Limbilor. Evenimentul, devenit deja tradițional, a fost organizat de Djulieta Rusu, conf. univ., dr., împreună cu studenții francofoni din grupele FB 192 și Con 192.

Scopul activității a fost promovarea diversității lingvistice și culturale a Europei, dezvoltarea competențelor de comunicare/vorbire/participare la conversație, producere/exprimare atât orală, cât și scrisă, precum și de înțelegere a materialelor audio-video și a subiectelor puse în discuție, încurajarea învățării limbilor pe durata vieții. Emblema foarte originală, prinsă la pieptul participanților, a fost realizată cu multă inspirație de Iulia Țărnă (Con 192), reprezentând harta Moldovei - un strugure pe a cărui bobîțe a fost inserat cuvântul de salut în mai multe limbi europene.

Pe parcursul mesei rotunde, a cărei limbă de comunicare a fost franceza, discuțiile s-au axat pe multilingvism, subiectele abordate au fost interesante, actuale, fiind condimentate cu diverse activități cognitive și cultural-distractive. Cu acest prilej, a fost organizată o expoziție de carte din colecția BȘ ASEM: manuale, ghiduri de conversație, metode de studiere a diverselor limbi europene (pentru începători, nivel mediu, intermediar și avansat).

Manifestarea a debutat cu informații valoroase despre istoricul sărbătorii, expuse de moderatorii. Cornelia Balan, Cristian Cocieru, Diana Grîu, Virginia Nichifor din FB 192 au prezentat, ulterior, un poster cu cuvântul Salut în mai multe limbi, urmat de un proiect despre avantajele învățării limbilor străine, toate realizate în echipă. Publicul a rămas profund impresionat de prestația unui copil-minune care vorbește fluent 6 limbi într-un alt videoclip. Cătălina Postica (FB 192) a reliefat importanța limbilor europene în descoperirea altor culturi, în special, a limbii franceze, avantajele studierii limbii franceze. Argumente în favoarea limbii engleze, dar și a celei franceze, au fost aduse de Pavel Țugui (FB 192), precum și sfaturi utile pentru asimilarea mai ușoară a unei limbi, urmate de un recital

de poezie „Dans ta langue/ În limba ta” de Grigore Vieru, prezentată de Ana Macovei (FB 192), „La Marseillaise”, recitată de Elena Siminel din aceeași grupă. Evenimentul a culminat cu un recital de cântec în limba franceză - Mihaela

Golburean (FB 192) a încântat publicul cu frumoasa melodie „Mon mec à moi” de Patricia Kaas, și în limba română - „În limba ta”, de Ion și Doina Aldea-Teodorovici, interpretat de Virginia Nichifor (FB 192). De asemenea, participanții

care a prezentat cele mai lungi cuvinte din diverse țări însoțite de un videoclip amuzant cu pronunția lor. Marinov Cristina și Vutcariov Daniela (Con 192) au provocat spectatori să participe la jocul interactiv-cognitiv „Drapelul UE”, elaborat într-o manieră creativă, care a trezit spiritul de competiție printre cei prezenți. În plus, au prezentat posterul cu expresia Te iubesc în mai multe limbi. Atenția studenților francofoni a fost captată de rebusul creat de echipa Virginiei Nichifor (FB 192), care a necesitat cunoștințe din domeniul lingvistic, fiind, totuși, rezolvat cu succes de public. Activitățile realizate au demonstrat că studenții francofoni sunt buni cunoscători ai diversității lingvistice și patrimoniului cultural european.

Evenimentul a fost moderat de Dan Talpă (Con 192) și Virginia Nichifor (FB192) care au salutat invitații în numeroase limbi vorbite în Europa, creând o atmosferă

constructivă, agreabilă și de deschidere. Mesajele principale transmise participanților prezenți la manifestare (studenții din grupele Con 191 și FB 191) au fost: cunoștințele lingvistice deschid noi orizonturi, oferă multiple avantaje

de cunoștințe, experiență și idei. Este salutar faptul că în urma desfășurării cu succes a mesei rotunde dedicate Zilei europene a limbilor, studenții au tras concluzii atât în limba maternă și franceză, cât și italiană și spaniolă.

În continuare, dna D. Rusu, conf. univ., dr., a delectat publicul cu aforisme, proverbe, citate despre limbă și rolul ei : *Limba este mijlocul universal al circulației ideilor și impresiilor* (B.P.Hașdeu), *Limba este cartea de noblete a unui neam* (V.Alecsandri), *Limba este supremul produs sufletesc al poporului* (N.Iorga), *Limba română este patria mea* (N.Stănescu), a oferit sfaturi: *Nu e de ajuns să vorbim, trebuie să vorbim frumos* (W.Shakespeare), *Necunoscând limbi străine, nicicând nu vei înțelege tăcerea străinilor*, etc., punând în lumină valoarea diversității lingvistice și subliniind rolul limbilor în dezvoltarea și consolidarea comunității UE, în formarea și informarea unor persoane culte și instruite. Spre final, dânsa a mulțumit tuturor participanților la eveniment pentru implicare, entuziasm, colaborare și lucru în echipă, prezentări originale, postere creative și informative, concursuri ingenioase, urându-le succes în dobândirea anumitor competențe lingvistice, chiar și parțiale, în mai multe limbi.

Dna Ludmila Mîndrescu, angajata BȘ ASEM, a prezentat publicului informațiile disponibile pe site-ul de publicații ale UE, în 24 de limbi, care pot fi accesate de către studenți gratuit, oriunde s-ar afla.

Astfel, în opinia participanților, evenimentul găzduit de sala de lectură „Paul Bran”, a fost o primă experiență, care merită să fie continuată, o sărbătoare, o activitate frumoasă de colaborare, un lucru productiv în echipă, o sursă prețioasă de informare,

la eveniment, au aflat informații utile și despre „Limbile armonioase ale Europei” (franceza, italiana, româna, germana, spaniola etc.).

Au urmat comentariile unor citate, proverbe și aforisme despre limbă, cuvinte/expresii incredibile de frumoase în diverse limbi, spicuite de Dan Talpă (Con 192). Limba preferată a Iraidei Rusu a fost descrisă cu lux de amănunte într-un poster despre limba franceză. În continuare, Aurica Bătrînac (Con 192) a trecut în revistă cu ajutorul unui proiect original, cuvintele din limba română împrumutate din limba franceză, după

culturale și economice. În acest context, limbile străine stimulează afacerile, pentru că angajații cu competențe lingvistice, care constituie o achiziție valoroasă pentru angajator, facilitează vânzările în alte țări, iar persoanele care își caută un loc de muncă și, în același timp, învață o limbă străină, își îmbunătățesc șansele de angajare. Toți studenții au realizat necesitatea cunoașterii a cel puțin două-trei limbi străine – fenomen răspândit astăzi în numeroase țări europene. În sala de lectură a dominat o atmosferă plină de entuziasm, susținută de discuții, schimb

cunoaștere și inspirație, o oportunitate de a face cunoștință cu alți colegi, a savura din ambianța plăcută a sălii de lectură, de a se simți extraordinar. Manifestarea a avut un impact puternic asupra publicului larg, contribuind la completarea cunoștințelor lingvistice și conștientizarea necesității învățării limbilor pe durata întregii vieți, pentru a putea beneficia de valorile europene comune și prioritățile ei.

Djulieta RUSU,
conf. univ., dr.

Conlucrare intergenerațională

Conlucrarea intergenerațională într-un colectiv se bazează pe activități fizice, intelectuale și spirituale a personalului compus din persoane de TOATE vârstele.

Subiectul conlucrării intergeneraționale în general și specificul interacțiunii componentei lucrative a Societății cu persoanele în vârstă constituie îngrijorarea permanentă și de perspectivă în Comunitatea Europeană.

În Uniunea Europeană în ultimele două decade activează Comunități de Organizații Științifice și Tehnologice (COST), care au ca scop comun: soluționarea problemelor de conlucrare intergeneraționale. Una dintre aceste comunități este COST CA 16226, în care activează 38 de organizații din EU și coparteneri din alte Țări ale Lumii, inclusive din Republica Moldova, care este reprezentată în acest COST de către ASEM.

Scopul major al COST CA 16226 pentru anii 2018-2021 de activitate îl constituie cercetarea și implementarea măsurilor de îmbunătățire a traiului oamenilor în vârstă, crearea Asociațiilor și Comunităților de bunăstare durabilă a persoanelor în vârstă de 65+ și de vârstă a treia, și schimbarea radicală a corelației de activitate fizică (material), intelectuală și spirituală intergenerațională în Societatea Europeană.

O Universitate angajată în viitor, cum se constituie ASEM, poate avea un viitor asigurat atunci când fiecare membru al ei DISPUNE DE O REALĂ CONVINȘERE că ASEM ÎI APARTINE.

Conlucrarea intergenerațională seniorală din ASEM cuprinde personalul în activitate și persoanele în vârstă, **personalul senioral**, care formează 3 grupe de pensionari.

Prima grupă de pensionari este compusă din persoane pensionate, care sunt în continuare în activitate: **pensionarii cu activitate Part-Time în ASEM**.

A doua grupă de pensionari este formată din pensionarii ASEM, care nu sunt în activitate în ASEM: **post-pensionarii**, majoritatea cărora nu activează în Societate nicicum.

A treia grupă de pensionari este compusă din persoanele active din ASEM, care urmează să fie pensionate în următorii 5 ani: **pre-pensionarii**.

Conlucrarea intergenerațională seniorală necesită cercetarea, inventarea și implementarea unor metode inovative de susținere a durabilității bunăstării profesorilor pensionari din evidențele grupe de persoane – seniorii din ASEM.

Continuitatea activității intergeneraționale la trecerea persoanei dintr-o grupă de seniori în alta necesită soluționarea stării psihologice a pensionarilor: persoana este **supraîncărcată psihologic**, ea se găsește „la răscrucea” trecerii dintr-o categorie de activități în alta.

Crearea agendelor de activitate a fiecărei din aceste 3 grupe de pensionari este baza activităților intergeneraționale. Pentru fiecare grupă de pensionari necesită formarea cât a **Agendei pe termen Scurt** atât și a **Agendei pe termen Lung**, având ca bază activitățile propuse, cu coordonarea și continuitatea lor.

Altă problemă o constituie **interacțiunea persoanelor din interiorul** fiecărei din cele 3 grupe de pensionari. Activitățile specifice „din interiorul grupei” solicită în cumul și starea fizică a persoanei și starea spirituală și cea intelectuală. Specificul persoanelor „din interiorul grupei”, având ca bază domeniul de activitate a grupei, definește Agenda de activitate **cât a grupei** atât și a fiecărui din **membrii săi**.

Încă o problema a conlucrării intergeneraționale este strâns legată de corelarea agendelor de **activitate cât extra-grupaționale** (de exemplu, a Agendei grupei de pre-pensionare cu Agenda grupei de pensionari cu activitate Part-Time în ASEM), **atât și inter-grupaționale** (de exemplu, Agendele pe termen Scurt și pe termen Lung a pensionarilor din grupa de Post-pensionare).

Sunt și o lungă serie de alte activități și interacțiuni. Una din activitățile majore a ASEM este cert conturată: pentru evoluțiile ASEM spre o Universitate angajată în viitor este arhimend **crearea unei Asociații de conlucrare intergenerațională** a persoanelor „din jurul pensionării”, **a seniorilor**. Profesorii pensionari din grupele accentuate leagă strâns pre-, prezent- și post-activitatea ASEM în **conlucrarea prestigioasă intergenerațională**, care constituie baza unei Societăți (în particular

- a ASEM) cu asigurarea bunăstării durabile a personalului ei în cadrul „casei lor” – în cadrul UNIVERSITĂȚII CARE LE APARTINE!

Pentru asigurarea bunăstării durabile a personalului universitar din ASEM se propune organizarea, documentarea, discutarea și implementarea Asociației Profesorilor Pensionari din ASEM (APP ASEM).

I. Premisele Asociației Profesorilor Pensionari din ASEM

Programul de activitate ASEM pentru Anii 2017-2021, propusă deja în anul 2017 de Domnul Grigore Belostecnic, Rector ASEM, prof. univ., dr. hab., Academician AȘM, înaintată și susținută de Administrația ASEM, prevede „... crearea unei asociații a persoanelor pensionate în vederea implicării acestora în viața academică și după atingerea vârstei de pensioare, cu crearea unor condiții bune, în care să-și desfășoare activitatea, la fel și identificarea unor posibilități de sprijinire materială a celor cu merite deosebite în dezvoltarea ASEM și creșterea prestigiului instituției noastre ...”.

În concordanță cu activitățile, inițiate de ASEM și cu perspectivele de susținere a acestor activități ASEM de către Instituțiile Statale și Internaționale, in-

clusiv cu susținerea organizațiilor COST din cadrul Programelor H2020 a Uniunii Europene, în Academia de Studii Economice a Moldovei este evidentă acțiunea de organizare a Asociației Profesorilor Pensionari din ASEM (APP ASEM).

Scop major: Sprijinirea eforturilor ASEM pentru evoluția către o instituție de tip Cercetare și Educație, cu perfecționarea modelelor de conlucrare intergeneraționale a personalului ASEM.

Asociația are drept scop mobilizarea și antrenarea persoanelor pensionate din ASEM pentru promovarea, sprijinirea, realizarea și coordonarea de activități, care să contribuie la dezvoltarea Academiei de Studii Economice a Moldovei din punct de vedere educațional, cultural, economic și social. Pentru realizarea acestui scop Asociația Profesorilor Pensionari din ASEM va avea următoarele obiective:

- menținerea capacității creatoare la cel mai înalt nivel posibil;
- evoluția cercetării și educației intergeneraționale în ASEM;
- colaborarea APP ASEM cu ONG-uri, cu instituții de învățământ, instituții de cercetare, instituții guvernamentale, instituții ale UE, firme private din țară, din state membre UE, din state asociate UE și din întreaga Lume.

II. Misiunea APP ASEM

II.1. Pentru diminuarea efectelor negative ale îmbătrânirii

Asociația preconizează:

1) Promovarea și susținerea activităților de testare, validare și implementare a unor soluții bazate pe noi tehnologii pentru realizarea independenței (cu participarea la viața socială) și asigurarea bunăstării bătrâneții **profesorilor pensionari din ASEM**;

2) Promovarea și susținerea unor dezbateri **intergeneraționale** cu participarea **persoanelor de vârstă a III-a**, cu experiență în activitățile de cercetare, educație, tehnică, economie, etc., privind modul cum ele pot contribui la dezvoltarea durabilă a Academiei de Studii Economice a Moldovei. Aceasta dezvoltare va urma tradiția experiențelor anterioare ale ASEM, a Republicii Moldova și ale altor țări considerând și recomandările Uniunii Europene;

3) Propunerea de soluții și activități **intergeneraționale** pentru rezolvarea necesităților persoanelor **de vârstă a III-a** în legătură cu:

- integrarea **persoanelor vârstnice** în activități utile ASEM și găsirea unor căi de atragere a lor la viața activă;
- problemele legate de independența creativă a **oamenilor în vârstă** în scop lucrativ, divertisment, medical etc.;
- sprijinirea **persoanelor în vârstă** cu dificultăți materiale, cu probleme de sănătate.

II.2. În domeniul cercetării și educației în ASEM

Asociația preconizează:

1) Să încurajeze editarea de materiale de specialitate de înaltă calitate (publicații, broșuri, pagini web, etc.) în vederea promovării cercetării și edu-

seniorală constituie baza unei universități

cației **intergeneraționale** în ASEM și să susțină campanii în mass-media pe aceste teme;

2) Să propună și să participe la proiecte **intergeneraționale** de cercetare și educaționale, cu finanțări proprii, sau cu accesarea de fonduri publice sau private, din țară și din străinătate;

3) Să propună și să sprijine programe **intergeneraționale** legate de promovarea imaginii ASEM în Țară, Europa și în Lume;

4) Să sprijine propunerile și inițiativele de protejare și conservare a mediului ambiant.

În vederea atingerii scopului și obiectivelor propuse mai sus Asociația Profesorilor Pensionari din ASEM va desfășura programe și activități **intergeneraționale** de informare, consiliere, educație, și monitorizare.

II.3. Forme de activitate

Principalele activități desfășurate de Asociația APP ASEM sunt:

II.3.1. Pentru combaterea efectelor negative ale îmbătrânirii Asociația preconizează:

1) Cercetarea, studiul, testarea și verificarea unor soluții pentru rezolvarea **problemei legate de îmbătrânire**, elaborare de lucrări științifice, eseuri etc.

2) Organizarea de activități dedicate socializării **persoanelor de vârstă a III-a**; pregătire pentru folosirea tehnologiilor informaționale (TIC);

3) Organizarea de conferințe, simpozioane, consfătuiri, seminarii, mese rotunde **intergeneraționale** pe diverse teme de interes, pentru **persoanele de vârstă a III-a**;

4) Participarea la proiecte **intergeneraționale** finanțate prin: fonduri structurale, programe sociale, programe de cercetare naționale și ale UE, surse particulare.

II.3.2. În domeniul cercetării și educației în ASEM Asociația APP ASEM:

1) Va participa la campanii **intergeneraționale** în mass-media, va organiza și va participa la conferințe, simpozioane, expoziții, consfătuiri, workshop-uri și mese rotunde, va susține și va realiza materiale de specialitate (publicații, broșuri, pagini web, etc.) pentru promovarea educației **de-a lungul întregii vieți**;

2) Va iniția, și va derula proiecte **intergeneraționale** de cercetare și educaționale, cu finanțări proprii, sau va acționa pentru accesarea de fonduri publice sau private, din țară sau din străinătate;

3) Va iniția activități **intergeneraționale** legate de dezvoltarea cercetării, educației, culturii și civilizației în spațiul european;

4) Va iniția și implementa programe **intergeneraționale** legate de promovarea imaginii ASEM în Țară, Europa și în Lume;

5) Va populariza activ acțiunile facultăților și departamentelor ASEM pentru promovarea cercetării, educației și instruirii **de-a lungul întregii vieți**;

6) Va acorda consultanță în domeniile cercetării și educației **intergeneraționale**, în scopul ridicării gradului de profesionalism și competență pensionarilor cu **activități recente și pe termen lung**;

- Propunerea noilor direcții și teme de cercetare – implementare a întreprinde-

- Introducerea unui capitol special în tezele de an și, în special, în tezele de licență consacrat implementării rezultatelor cercetărilor obținute în diferite proiecte de IMM, necesare Republicii Moldova;

- Organizarea concursurilor de proiecte de IMM pentru toate generațiile ASEM, în deosebi, pentru proiecte intergeneraționale și pentru proiecte de IMM a studenților ciclului I și II și a doctoranzilor cu invitarea sponsorilor și a personalului întreprinderilor evaluate din Republica și din străinătate;

7) Va instrui membrii activi ai ASEM și simpatizanții în sprijinul protejării și

facilita Asociației Profesorilor Pensionari din ASEM realizarea unor contracte de comodat privind:

- spațiu pentru desfășurarea activităților specifice **intergeneraționale**;

- împrumut de mobilier și tehnică de calcul, care nu este în prezent utilizat în diverse servicii, departamente și facultăți;

- acces la facilități: energie electrică, apă, căldură, telefon, internet.

2) Se vor realiza parteneriate cu alte ONG-uri, cu instituții de învățământ, institute de cercetare, instituții guvernamentale, instituții ale UE, firme private din țară, din state membre UE și din state asociate pentru realizarea proiectelor **intergeneraționale** din ASEM;

3) Se vor perfectă parteneriate cu institute de cercetare, universități și firme care au ca activitate implementarea de noi tehnologii pentru sprijinirea **persoanelor în vârstă** și, eventual, pentru însoțitorii acestora;

4) Se vor promova parteneriate cu instituții de cercetare și centre specializate pe îngrijirea și tratamentul **pensionarilor**;

5) Se va colabora cu organisme publice, precum și cu persoane fizice și/sau juridice republicane sau din afara Țării, care sunt interesate și pot oferi sprijin în vederea implementării scopului și obiectivelor **Asociației APP ASEM**;

6) Se vor promova și organiza schimburi de experiență cu alte asociații similare din Țară și străinătate.

Pentru realizarea activităților APP ASEM se preconizează:

A. Formarea de personal, care să asigure desfășurarea în bune condiții a activităților de mai sus;

B. Organizarea de manifestări (conferințe, simpozioane, expoziții, cursuri, manifestări culturale și științifice, concursuri);

C. Realizarea de documente audio-vizuale, tipărirea de buletine informative, publicarea în reviste speciale, precum și alte mijloace de informare;

D. Inițierea și desfășurarea schimburilor de experiență cu persoane, asociații și instituții cu activități similare, din Țară și din străinătate;

E. Inițierea și desfășurarea programelor **intergeneraționale** de cercetare și educaționale în scopul cercetării și învățării **de-a lungul întregii vieți**, în special pentru **persoanele în vârstă**.

D. TODOROI,
prof. univ., dr. hab.,
m. c. ARA

rilor Mici și Mijlocii (IMM) – Baza evoluției Republicii Moldova;

- Cercetarea, studiul și elaborarea metodelor și modelelor inovatoare de proiectare a proiectelor de afaceri mici și mijlocii informatizate;

- Implementarea unui modul de studii cu tematica „Proiectare a proiectelor” în primul rând pentru persoanele seniorale ASEM, și, în rândul doi – implementarea modului în cursurile de specialitate ASEM, în special, pentru ultimii ani de studii în ciclul I de studii și în toate cursurile din ciclul II;

conservării mediului ambiant **intergenerațional**;

8) Va desfășura activități de promovare și educare a tinerilor;

9) Va realiza activități de consiliere profesională și îndrumare vocațională în favoarea tinerilor și absolvenților ASEM.

II.3.3. În domeniul de colaborare Asociația APP ASEM preconizează:

1) Colaborarea în primul rând cu Universitățile din București, Bacău, Iași, Cluj și Timișoara, care desfășoară programe de învățământ și cercetare ale fenomenului de îmbătrânire, pentru a

Omagiu academicianului Sergiu Ion CHIRCĂ

Pe 10 octombrie 2019 în incinta Bibliotecii Științifice a ASEM i-a fost adus Omagiu academicianului Sergiu Ion CHIRCĂ, profesor universitar, doctor habilitat, membru de

onoare al Academiei Române, care ar fi împlinit 85 de ani de la naștere.

Colegii de breaslă din cadrul Facultății Economie Generală și Drept și a Departamentului Re-

surse Umane, Afaceri Publice și Comunicare, colegi din cadrul I Parlament (1990-1994), prieteni de familie, descendenți, care l-au cunoscut pe profesorul Sergiu Chircă au evocat personalitatea omului de știință, economist și mare patriot.

Printre cei prezenți, care au luat cuvânt au fost: Teodor FURDUI, academician, Veceaslav IONIȚĂ, economist și discipol al Dlui Chircă, Nadejda ȘISCAN, profesor habilitat, părintele Ioan CIUNTU, Vasile ȘOIMARU, politician, economist, Lucia CHIRCĂ, soția regretatului Sergiu Chircă ș.a.

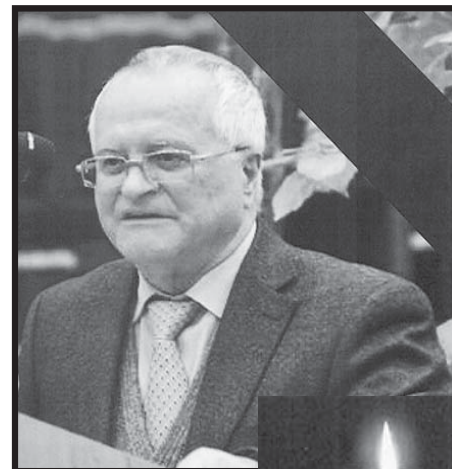
Sergiu Ion Chircă a avut o bogată activitate academică la ASEM: a fondat Catedra de Economia Muncii, pe care a condus-o 25 de ani, a participat la fondarea ASEM, unde a fost până în 2000 prorector, a organizat două masterate, a pregătit 25 de doctori și 4 doctori habilitat în economie, a publicat sute de lucrări științifice și zeci de cărți, a primit numeroase titluri și premii, si-a descoperit vocația de a ilumina Neamul.

NECROLOG

Academicianul Sergiu Ion CHIRCĂ

(10.10.1934 - 28.08.2019)

Comunitatea științifică și didactică a Academiei de Studii Economice din Moldova a suferit o pierdere irecuperabilă. La 28 august curent a încetat să bată inima profesorului universitar, academician, membru de Onoare al Academiei Române, om emerit în știință, Sergiu Ion Chircă.

Sergiu Ion Chircă s-a născut la 10 octombrie 1934, într-o familie de muncitori, în județul Lăpușna, orașul Chișinău, România, actualmente, Republica Moldova.

A absolvit Universitatea din Chișinău în 1958 (prima promoție), obținând diplomă cu „mențiune” la specialitatea „Planificarea economiei naționale”. A fost repartizat la Institutul de Economie al Academiei de Științe din Moldova, unde a urmat studiile de doctorat. În 1963, a susținut teza de candidat (actualmente, doctor) în științe economice la Institutul de Economie al Academiei de Științe din Ucraina (Kiev). La Institutul de Economie al ASEM a îndeplinit funcțiile de cercetător științific inferior, cercetător superior și secretar științific. A fost un excelent șef de catedră (Catedra „Economia și Sociologia muncii”, pe care a întemeiat-o în 1970 și a condus-o timp de 25 de ani).

Academicianul Sergiu Ion Chircă a stat la baza fondării ASEM, fiind unul dintre primii conducători ai Academiei de Studii Economice din Moldova (prorector cu cercetare științifică, iar mai târziu prim-prorector); unul dintre cei mai valoroși cercetători științifici în domeniul economic. Are publicate circa 300 de lucrări științifice și științifico-publicistice, inclusiv 17 monografii și o serie de lucrări de sinteză, ce au fost prezentate ulterior conducătorilor unor țări ca SUA, Rusia, China, România, Ucraina, Turcia etc., în calitate de memorandumuri ce conțin răspunsuri la multiple probleme socio-economice și politice.

Sergiu Ion Chircă a fost primul și unicul om de știință din Moldova, care nu numai că a abordat, pe atunci, probleme acute și secrete de ordin demografic, dar a și propus modalități și forme de utilizare a forței de muncă autohtone pe loc, deci, în Moldova, iar pentru cei invitați din Rusia și alte republici sugerând organizarea unei selecții, cu examinarea și atestarea minuțioasă. Prin aceasta, el s-a evidențiat ca un economist principal în fostul spațiu sovietic.

Profesorul universitar Sergiu Ion Chircă a fost un exemplu de verticalitate și principialitate civică, pentru care, nu o singură dată, și-a pus în joc propria soartă, fiind un apărător înflăcărat al rădăcinilor, prezenței și viitorului neamului nostru.

Domnia sa a participat la procesul de instruire a mii de tineri – specialiști cu studii superioare economice, a îndrumat și a pregătit 25 de doctori și doctori habilitați în economie.

Sergiu Ion Chircă a fost „Om emerit în știință din Republica Moldova” (1992), membru de onoare al Academiei Române (1997), decorat cu Ordinul Republicii, Ordinul Gloria Muncii, Ordinul de Onoare, Medalia „Meritul Civic”, Diploma Guvernului Republicii Moldova, Medalia „Dimitrie Cantemir” și alte mențiuni.

Academicianul Sergiu Ion Chircă a fost o personalitate cu calități de o înaltă ținută morală. Academicianul va rămâne în memoria noastră și a tuturor celor care l-au cunoscut ca un veritabil economist, om emerit, consacrat pe deplin muncii de cercetare și intereselor societății.

Dumnezeu să-l ierte și să-l odihnească în pace!

ACȚIUNI PROMOVATE DE CNC ÎN CĂDRUL EVENIMENTELOR ASEM

Aspectele cheie ale activității omului în devenire sunt determinate de educație, învățământ, activitatea profesională, precum și de carieră. Mediul școlar, profesional și academic asigură tuturor elevilor și studenților posibilități de a-și forma o cultura generală și de specialitate, pentru a avea acces la diverse domenii profesionale.

Cu regularitatea anul de studii debutează cu activități inedite, cu greutate în formarea competențelor, dar cu rădăcini profunde. Astfel, ziua de 25 septembrie 2019 a fost marcată în Colegiul Național de Comerț al ASEM sub aspect dublu: cea de a

28 aniversare a ASEM-ului și ziua Economistului. Cu acest prilej s-a desfășurat concursul economic „Rolul profesiei de economist în asigurarea dezvoltării durabile a țării” între grupele specialității „Contabilitate”, anul IV de studii.

Activitatea organizată de către profesorii catedrei de specialitate Iovu-Caraș Marina și Boșcaneanu Nadejda a avut drept scop dezvoltarea competențelor de colaborare în grup și participare activă a elevilor în vederea promovării imaginii ASEM-ului. Colaborarea competitivă se datorează echipelor formate din 7 elevi, reprezentanți a celor 4 grupe academice care s-a im-

plicat activ în cele trei probe de concurs.

Aprofundarea cunoștințelor teoretice la disciplinele economice a fost realizată în cadrul repriezei „ERUDIT CAFÉ”. Întrebările adresate echipelor au fost din diferite domenii ale economiei în raport cu vârsta și experiențele personale ale tinerilor. Răspunsurile au fost coerente, formulate într-un limbaj economic și bazate pe experiență proprie în corelație cu realitățile vieții. Proba secundă s-a materializat printr-un spot publicitar „Promovarea ASEM-ului”

a cărei criterii de evaluare a fost dezvoltarea spiritului inventiv și de inițiativă, crearea de noi idei în baza percepțiilor personale și realizarea de raționamente proprii.

Elevii au avut oportunitatea de a da dovadă de ingeniozitate în cadrul rundei de improvizare „Sunt ceea ce fac / vreau / pot”. Echipetele au continuat enunțul propus într-o manieră umoristică, având libertatea de abordare la subiectul indicat. Răspunsurile date de echipe au expus viziunea proprie tratată prin prisma situațiilor cotidiene.

Reușitele unor astfel de activități sunt determinate de feedback-ul primit de la participanți, prin capabilitatea și seriozitatea în implicare, precum și de efectele cauzate de activitate în formarea unei opinii proprii vis-a-vis de o inserție socială de succes.

Marina IOVU-CARAȘ,
șef catedră „Contabilitate”,
grad didactic superior
Nadejda BOȘCANEANU,
grad didactic superior

LOCUL I PENTRU ECHIPA DE RUGBY ASEM

● **Echipa de rugby de la ASEM a obținut locul I în cadrul campionatului universitar de rugby**

Din echipă au făcut parte studenții ASEM, dar și elevii CNC. Campionatul a avut loc pe 2 iunie, la Federația Sportului Universitar al RM. Câpitan: Mihai Golobenco, Antrenor: Sergiu Moțoc

La campionat au participat 5 echipe de la 5 universități: ASEM, UTM, Universitatea de Educație Fizică și Sport (locul II), Academia Militară și Academia de Poliție (locul III) din Chișinău.

PREMIUL NOBEL PENTRU ECONOMIE, 2019

Premiul Nobel pentru Economie a fost acordat anul acesta pentru combaterea sărăciei în lume. L-au primit doi profesori de la Institutul de Tehnologie din Massachusetts și un profesor de la Harvard. Este vorba despre Abhijit Banerjee, Esther Duflo și Michael Kremer.

III, Niklas Elmehed, © Nobel Media.
Abhijit Banerjee

III, Niklas Elmehed, © Nobel Media.
Esther Duflo

III, Niklas Elmehed, © Nobel Media.
Michael Kremer

Potrivit Academiei Suedeze, laureații de anul acesta au introdus o nouă abordare pentru a obține răspunsuri serioase privind cele mai bune metode de a lupta împotriva sărăciei globale. Cercetările lor au îmbunătățit considerabil capacitatea noastră de a lupta împotriva sărăciei globale, care este acum un domeniu de cercetare înfloritor.

Academia a explicat că lucrările celor trei economiști au arătat cum problema sărăciei poate fi abordată prin împărțirea ei în chestiuni mai mici și mai țintite în domenii precum educația și sănătate.

Una dintre câștigătoare, Esther Duflo, este cel mai tânăr câștigător al distincției, la 46 de ani. De origine franceză, Esther Duflo a fost și consilier al președintelui Barack Obama pe probleme dezvoltare.

Esther Duflo, născută în 1972 la Paris, Franța, este a doua femeie care obține Premiul Nobel pentru economie, dar și cea mai tânără persoană recompensată cu această celebră distincție. În 2009, Elinor Ostrom (SUA) a devenit prima femeie care a primit Premiul Nobel pentru Economie.

Abhijit Banerjee s-a născut în 1961

în Mumbai, iar Michael Kremer în 1964 și este economist la Harvard University, Cambridge, SUA. Cei doi au cetățenie americană, în timp ce Esther Duflo are dublă cetățenie, franceză și americană. **Abhijit Banerjee este căsătorit cu Esther Duflo** și lucrează împreună la Massachusetts Institute of Technology (MIT), Cambridge, SUA.

Fiecare premiu este însoțit de un cec în valoare de 9 milioane coroane suedeze (908.000 de dolari americani).

Anul trecut, premiul a fost câștigat de doi cercetători americani pentru teorii despre dezvoltarea economică sustenabilă.

Potrivit tradiției, premiile Nobel vor fi înmânate ca în fiecare an în timpul unui banchet oficial ce va avea loc pe 10 decembrie, data la care se comemorează moartea lui Alfred Nobel.

Premiul Nobel pentru Economie a fost instituit în anul 1968 de către Banca Centrală a Suediei și a fost decernat pentru prima dată în 1969. Premiul este finanțat de Banca Centrală a Suediei, spre deosebire de celelalte premii, care sunt finanțate de Fundația Nobel.

CEL MAI BUN STUDENT AL ASEM - 2019

ASEM lansează cea de-a XVII-a ediție a concursului
CEL MAI BUN STUDENT al ASEM.

La concurs invităm să participe studenții ASEM (inclusiv masteranzii), cu excepția celor din anul întâi, Licență. Cei premiați în edițiile anterioare vor prezenta doar dovada performanțelor atinse după concurs.

Concurenții trebuie să pregătească un dosar ce va conține:

- Formular de participare la concurs
- Scrisoare de recomandare din partea unui profesor care cunoaște activitatea academică și cea extracurriculară a concurentului.
- Curriculum Vitae.
- Certificat academic din anii de studii precedenți (ambele semestre), vizat de către decanatul facultății, cu indicarea notei medii pe fiecare semestru.
- Copia diplomei de licență – pentru masteranzii anului I.
- Copii ale diplomelor obținute la diverse concursuri, training-uri, conferințe, simpozioane, etc.
- Copii ale articolelor științifice sau/și publicistice.
- Copie a buletinului de identitate, inclusiv a fișei de însoțire.

Premiile vor fi după cum urmează:

Premiul Mare – o persoană	– 2 500 lei
Premiul I – 2 persoane	– câte 2000 lei
Premiul II – 3 persoane	– câte 1500 lei
Premiul III – 4 persoane	– câte 1000 lei.

Dosarele participanților sunt recepționate de către Serviciul Relații cu Publicul al ASEM (oficiul 103, bloc. B). Termenul de aplicare de pe 15 octombrie până pe 8 noiembrie 2019.

Burse pentru viitorul tău

Studenții ce provin din familii social-vulnerabile pot obține burse anuale în valoare de 10 mii de lei. Dosarele de participare la concurs vor fi prezentate până la 28 octombrie 2019.

În cadrul programului „Burse pentru viitorul tău” vor fi acordate 30 de burse în valoare de 10 mii de lei fiecare. Banii vor putea fi utilizați pentru acoperirea cheltuielilor de studii, cum ar fi achitarea taxei de studii sau a taxei de cazare, procurarea hranei și a rechizitelor.

De burse vor putea beneficia studenții înmatriculați la studii cu frecvență la zi, în anul I, ciclul licență, care au rezultate academice bune și participă în activități academice, extracurriculare și de voluntariat. De asemenea, vor fi eligibili tinerii ce provin din familii cu venituri modeste, din familii incomplete sau cu trei și mai mulți copii, tinerii orfani sau rămași fără îngrijirea părinților și tinerii cu dizabilități.

Beneficiarii vor putea candida pentru reînnoirea burselor, pentru următorul an de

studiu, în cazul în care au absolvit cu succes anul precedent de studii, demonstrând performanțe academice și implicare în activități extracurriculare.

Dosarele de participare pentru concurs se vor depune personal sau pot fi transmise prin poștă ordinară (prin scrisoare recomandată „Poșta Moldovei”) la adresa:

Centrul de Informații Universitare,
str. A. Pușkin 16,
mun. Chișinău, MD 2012;
Contacte recepție:
(022) 221167, (022) 221172, 068220072,
email: eac@eac.md.
Coordonator de proiect – Olga Rusu,
tel: 068220076, email: orusu@eac.md.

Programul „Burse pentru viitorul tău” a fost lansat de Centrul de Informații Universitare și este organizat cu suportul financiar integral al unei bănci comerciale din țara noastră, fiind susținut de către Ministerul Educației, Culturii și Cercetării și Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale.

Erasmus+

Mobilitatea academică în cadrul programului ERASMUS+

Concurs de selecție în cadrul programului ERASMUS+ dedicat studenților, pentru a participa la mobilitatea academică în cadrul programului ERASMUS+ pentru anul academic 2019 - 2020 (semestrul II).

Dosarul de selecție a studenților

trebuie să conțină următoarele documente:

- Cerere de înscriere la concursul de selecție docx
- CV model Europass (engleză)
- Confirmarea că sunteți student la ASEM
- Situația academică (solicitată la decanat)
- Scrisoare de motivație (engleză)
- Certificat ce atestă cunoașterea limbii engleze docx
- Copia pașaportului
- Alte documente relevante (premii concursuri, participări mobilități de studiu anterioare, etc.)

DETALII:

Procesul de selecție va include examinarea și evaluarea dosarului și susținerea unui interviu.

Dosarele trebuie expediate la adresa Biroului Relații Internaționale, international@ase.md în format PDF și depuse personal.

Data limită: 25 octombrie 2019

Informații suplimentare:
www.ase.md

Serviciul Relații Externe ASEM,
Str. Banulescu-Bodoni 59, Blocul B, of. 706
Tel. 022402743, international@ase.md

Curierul
Economic

COLEGIUL REDACȚIONAL:

Redactor-șef: Corina MOROZAN

Responsabil de ediție: Zinaida LUPAȘCU

Reporter: Alina CODREANU

Paginare: Victor PUȘCAȘ

ADRESA REDACȚIEI: str. Banulescu-Bodoni Nr. 61, Chișinău, MD-2005
Tel. 40-28-33, tel/fax: 40-28-37 e-mail: relatiipublice@ase.md

Materialele publicate reflectă opinia autorilor, care nu întotdeauna coincide cu cea a redacției.

Tipărit la tipografia „Polisan-Service” SRL